

* Η Ιρίνα Μπόικο «Στην άκρη της μπλε-μπλε θάλασσας»

Ανύπαντρη μητέρα και μετανάστρια

Του ΒΑΣΙΛΗ ΡΟΥΒΑΛΗ

Η κινηματογραφία της Ιρίνα Μπόικο επηρεάζεται από τα βιώματά της: μετανάστευσε στην Ελλάδα από την Ουκρανία, φέρνοντας στις αποσκευές της το ταλέντο της. Σπούδασε θέατρο και κινηματογράφο, αλλ' απασχόλησε για πρώτη φορά το σινεφίλ κοινό με την ταινία της «Υπάρχουν λιοντάρια στην Ελλάδα;». Ακολούθησαν οι ταινίες «Κυριακή εννιά με εννιά» και «Ο κλέφτης» (που μάλιστα συμμετείχε στην περσινή Μπερλινάλε). Η φετινή δουλειά της «Δίπλα στην άκρη της μπλε-μπλε θάλασσας», που απέσπασε στο Φεστιβάλ Δράμας την εύφημο μνεία της κριτικής επιτροπής, μας έδωσε αφορμή για μια συζήτηση γύρω από τα μελλοντικά της σχέδια.

Στην «Άκρη της μπλε-μπλε θάλασσας» πρωταγωνιστεί η ανάγκη για ελπίδα και ολοκλήρωση. Μια οικονομική μετανάστρια ζει με τη μικρή κόρη της στο περιθώριο της κοινωνικής πραγματικότητας. Η σχέση τους επηρεάζεται από τις δυσκολίες επιβίωσης αλλά και επικοινωνίας με τον έξω κόσμο. «Δεν έχει σημασία εάν η ανύπαντρη μητέρα που παρουσιάζω είναι μετανάστρια ή Ελληνίδα.

Θέλω να συγκινήσω τους θεατές, να τους δείξω ότι όλοι έχουν δικαίωμα στο όνειρο», εξηγεί η

Ιρίνα Μπόικο, που δηλώνει τυχερή για τη δυνατότητα να γυρίζει τις ταινίες που θέλει, να δοκιμάζεται στον κινηματογράφο, να βρίσκει εκφραστικές διεξόδους.

Αν και θεωρείται ιδιαίτερα επιτυχημένη και δημιουργεί προσδοκίες για την καλλιτεχνική πορεία της, εκείνη δηλώνει μετριοπαθής. «Τα βραβεία δεν κάνουν

Η Ιρίνα Μπόικο με τη μικρή Βασιλική Καρρά στην ταινία

καλύτερες τις ταινίες, ούτε κανείς τις εκτιμά περισσότερο. Απλώς, βρίσκουν ευκολότερα τον δρόμο προς το κοινό». Ενώ σπεύδει να σημειώσει με έμφαση: «Δεν παραμυθιάζομαι με τίποτε, δεν είμαι κάτι ανώτερο από αυτό που νομίζω για τον εαυτό μου. Χαίρομαι όταν εκτιμάται η δουλειά μου, αυτό μόνον».

Η ηρωίδα της πασχίζει να ικανοποιήσει τον μητρικό ρόλο, να είναι ταυτόχρονα γυναίκα, να αντιμετωπίζει την κοινωνική υποτίμηση, να υπερασπίζεται το «εγώ» της. «Βασίστηκα σε πραγματική ιστορία», λέει η Μπόικο. «Ήθελα να την κάνω ταινία για να ευαισθητοποιήσω το κοινό. Πολλοί έχουν έρθει και μου λένε για τη συγκίνηση που ένιωσαν βλέποντάς την. Αυτό είναι το κέρδος μου».

- Είναι το μικρό φορμά ένα «σκαλοπάτι» για τη συνέχεια ενός κινηματογραφιστή;

- «Όχι, δεν το πιστεύω. Για μένα είναι ανεξάρτητο είδος τέχνης. Εάν αύριο κάνω μία ή δύο μεγάλου μήκους ταινίες, τίποτε δεν με εμποδίζει να επιστρέψω στο μικρό φορμά εάν έχω μια μικρή ιστορία που της ταιριάζει

η αφήγηση σ' αυτή τη μορφή. Είναι όπως στη λογοτεχνία: γιατί κάποιοι γράφουν διηγήματα ή μυθιστορήματα; Γελάω με την ευχή "άντε, με το καλό και για μεγάλου μήκους"»...

- - Πώς νιώθει ένας άνθρωπος που έχει εκφραστικές ανάγκες και δοκιμάζει να τις μεταφέρει, όντας μετανάστης όπως εσείς, σ' ένα διαφορετικό-ξένο περιβάλλον;

«Πρέπει να έχει γυμνές εσωτερικές χορδές, να είναι ανοιχτός στα ερεθίσματα. Οι δύσκολες συνθήκες ζωής βοηθούν στην καλλιτεχνική δημιουργία, σ' έναν βαθμό μόνον. Γιατί θεωρώ ότι οι εμπειρίες είναι θετικές και χρήσιμες, αλλά δεν σημαίνει πάντοτε ότι μ' αυτές μπορείς να κάνεις τέχνη. Μπορώ να πω ευθέως, για τη δική μου περίπτωση τουλάχιστον που έζησα τον ρατσισμό, ότι εάν έχεις περάσει δυσκολίες στη ζωή, μαθαίνεις τουλάχιστον να δείχνεις

κατανόηση και δεκτικότητα προς τους άλλους. Ας σημειωθεί ότι σπάνια ακούγονται τα θετικά που κάνουν οι μετανάστες για την Ελλάδα».